

Finnpartnership

Kehitysvaikutuksia 2016 - vuoden 2012
liikekumppanuustukihakemusten
viimeinen seurantaraportointi

17.2.2017

Sisällysluettelo

1. Myönnettyjen liikekumppanuustukihankkeiden kehitysvaikutuksia	2
1.1. Hankkeiden onnistuminen	3
1.2. Hankkeiden taloudellinen tuottavuus.....	5
1.3. Investoinnit kohdemaan.....	5
1.4. Hankkeiden työllistämisaikutukset.....	5
2. Teknologian ja tietotaidon siirto	6
3. Koulutus	6
4. Sosiaaliset vaikutukset	7
5. Vaikutukset naisten työllistymiseen ja sukupuolten väliseen tasa-arvoon	8
6. Yleinen infrastruktuuri	8
7. Markkinat ja tuotantorakenne	9
8. Ympäristövaikutukset	10
9. Uuden yhtiön perustaminen	10
10. Alihankintasuhteen muodostaminen	11
11. Tuonti	11
12. Suomalaisen ympäristöteknologian pilotointi	12
13. Finnpartnershipin tuottama lisäarvo.....	12
14. Jatkohankkeet	12

17.2.2017

1. Vuoden 2012 liikeyumppanuustukihankkeiden kehitysvaikutuksia

Finnpartnership myönsi vuonna 2012 kaikkiaan 77 hankkeelle tukea yhteensä 2 405 276 euroa, josta maksettiin lopulta yhteensä 675 797 euroa. Näistä 44:lle (57 %) maksettiin tukea ja 33 (43 %) yritystä ei pyytänyt maksatusta. Niistä hankkeista, joille tukea on maksettu, yhdeksän on aikaisempien hankkeiden jatkohakemuksia. Nämä ovat raportoitu erikseen kohdassa 14. Näin ollen hanketuloksista raportoidessa käytetään määrää 35 (maksatusta saaneet hankkeet, jotka eivät olleet jatkohankkeita).

Raportoinnin kohteena oleville 35 yritykselle myönnettiin liikeyumppanuustukea yhteensä 1 125 862 euroa ja näille maksettiin 675 797 euroa¹. Näistä 16 yritystä raportoi investoinneista kohdemaahan. Investointien kokonaisarvo on yhteensä 15 878 977 euroa, mikä on yli 14 kertaa kaikkien raportoinnin kohteena olevien myönnettyjen LK-tukien verran. Investointeja tehneille yrityksille maksettiin LK-tukea yhteensä 624 155,66 euroa. Investointeja tehneiden yritysten investointien määrä on yli 25-kertainen heille maksetun LK-tuen verran. Investointien suhde maksatuksi oli suurempi kuin vuosien 2011 hankkeissa, joissa investointeja tehneiden yritysten investointien määrä on lähes 20-kertainen suhteessa heille maksettuun LK-tukeen. Jos jatkohankkeet lasketaan mukaan, investointeja tehneiden yritysten maksatussumma on 731 243,52 euroa ja investointeja tehneitä yrityksiä on 23. Jatkohankkeet mukaan lukien investointeja tehneet yritykset ovat investoineet yhteensä 20 969 477 euroa, mikä on lähes 29 kertaa heille maksetun liikeyumppanuustuen verran.

Vuoden 2012 maksatusta saaneista hankkeista 31 (89 %) oli pk-yrityksiä ja neljä (11 %) suuryrityksiä. Hankkeista kahdeksan (23 %) suuntautui vähiten kehittyneisiin maihin (LDC). Kymmenen hankkeista (29 %) suuntautui alemman keskitulotason maihin (LMIC; vuonna 2011 vastaava luku oli 50 %). 17 hankkeista (49 %) kohdistui ylemmän keskitulotason maihin (UMIC; vuonna 2011 vastaava luku oli 16 %). Vertailu aikaisempiin vuosiin löytyy liitteen 3 taulukosta 1.

Liitteeseen 1 on koottu vuosien 2006-2012 hankkeiden raportoidut kehitysvaikutukset sekä muita avainlukuja. Yritykset raportoivat etabloitumisestaan² liitteessä 2 olevan taulukon mukaisesti. Käsillä olevassa raportissa esitellään lyhyesti alla olevassa taulukossa kootut kehitysvaikutukset.

Kehitysvaikutuksia 2012	%
teknologian ja tietotaidon siirto	71 %
koulutus	62 %
sosiaaliset vaikutukset	42 %
yleinen infrastruktuuri	23 %
markkinat ja rakenne	49 %
ympäristövaikutukset	49 %

¹ Jatkohankkeille maksettiin 107 089,86 euroa. Yhteensä on maksettu 782 885,67 euroa.

² Etabloituminen tarkoittaa tässä kaikkia pitkäaikaisen liikeyumppanuuden muotoja eli yhteisyritys, tytäryhtiö, pitkäaikainen osto- tai alihankintasopimus, huoltoyhtiö, franchise- ja lisensiointisopimus jne.

17.2.2017

Seurantaraportointi perustuu asiakkaiden seurantalomakkeissa antamiin tietoihin, ja niissä esitetyt asiat ovat näin ollen heidän subjektiivisia mielipiteitään hankkeen toteutuksesta. Epäselvissä tapauksissa asiakkaaseen on oltu myös yhteydessä. Kaikkia annettuja tietoja ei ole erikseen tarkistettu.

1.1. Hankkeiden onnistuminen

Hankkeen onnistumista seurataan kolmessa etapissa: loppuraportin yhteydessä kahden vuoden päästä tuen myöntämisestä, eli tässä tapauksessa vuonna 2014, ensimmäisen seurantaraportin yhteydessä (vuonna 2015) ja toisen seurantaraportin yhteydessä (vuonna 2016). Loppuraportin perusteella yhdeksän (26 %) hanketta oli jo johtanut liikekumppanuuteen ja 21 hanketta oli kesken tai lykätty. Näistä 18 (51 %) katsottiin edelleen onnistuneeksi ensimmäisen seurantaraportoinnin jälkeen. Toisen ja viimeisen seurantaraportin yhteydessä 19 hankkeen (54 %) arvioitiin olevan onnistunut. Alla olevaan taulukkoon on listattu vuoden 2012 hankkeiden tilanne eri vuosina.

Taulukko 1. Vuoden 2012 hankkeiden tilanne vuosina 2014-2016.

LKT-hankkeet	2014 (kpl)	%	2015 (kpl)	%	2016 (kpl)	%
Onnistuneet	9	26 %	18	51 %	19	54 %
Kesken tai lykätty	21	60 %	11	31 %	8	23 %
Lopetetut	5	14 %	6	17 %	8	23 %
Yhteensä	35	100 %	35	100 %	35	100 %

Onnistuneista hankkeista 17 (89 %) on pk-yrityksien ja kaksi (11 %) on suuryritysten. Suhde on lähes sama kuin kaikissa raportoiduissa hankkeissa kokonaisuudessaan. Tulokset eivät siis anna viitettä siitä, että pk-yrityksien hankkeet onnistuisivat useammin kuin suuryritysten tai päinvastoin.

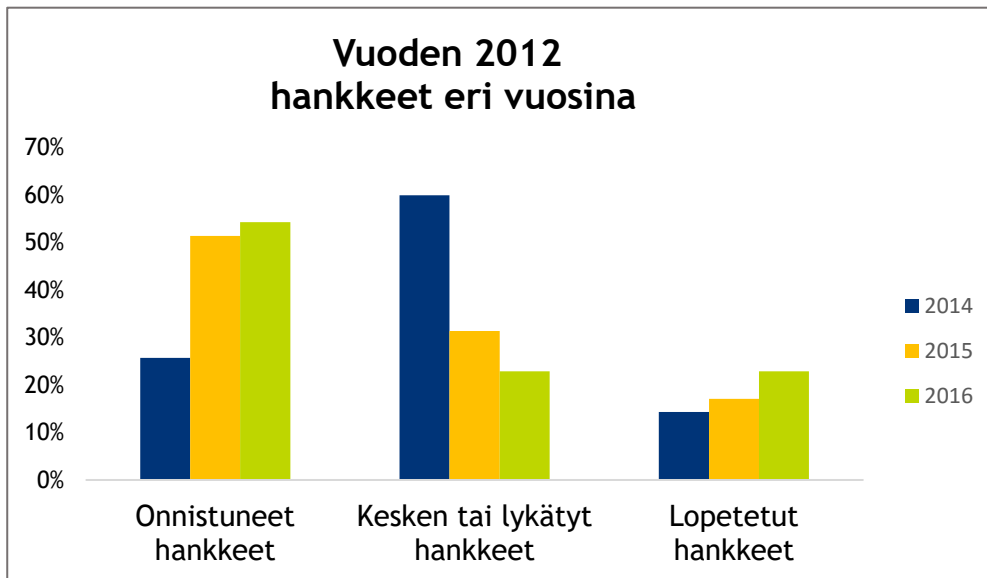
Loppuraportoinnin perusteella 21 (60 %) hanketta oli vuonna 2014 joko kesken tai toistaiseksi lykätty. Vuotta myöhemmin, ensimmäisen seurantaraportoinnin perusteella, yksitoista hanketta oli joko kesken tai niitä oli toistaiseksi lykätty. Käsillä olevan toisen seurantaraportoinnin perusteella kahdeksan hanketta on kesken ja yhtä lykätty. Näistä hankkeista osa saattaa edetä tulevaisuudessa. Mikäli kaikki keskeneräiset hankkeet onnistuvat, nousisi onnistuneiden hankkeiden osuus 77 %:in, mikä olisi ennätysellinen tulos. Kaikki keskeneräiset hankkeet ovat pienyritysten hankkeita. Tämä saattaa antaa viitteitä siitä, että suuryritykset tekevät nopeammin päätöksen etabloitumisesta tai sen keskeyttämisestä. Suuryrityksillä on myös yleensä paremmat taloudelliset edellytykset jatkaa hanketta. Otokseen suhteellinen pienuus on kuitenkin syytä huomioida päätelmiä tehtäessä.

Kaikista raportoiduista hankkeista kahdeksan (23 %) ei toteutunut. Tämä on huomattavasti vähemmän kuin vuonna 2011³. Raportoinnin kohteena olevat yritykset ovat muun muassa kertoneet, että hankkeessa

³ Epäonnistuneet hankkeet vuonna 2011 38 (51 %) 2010 25 kpl (38 %), vuonna 2009 16 kpl (32 %), 2008 15 kpl (31 %), vuonna 2007 20 kpl (33 %), vuonna 2006 7 kpl (39 %)

17.2.2017

identifioitu partneri tai hyödynnetty suomalainen konsultti ei osoittautunut sopivaksi, mikä johti hankkeen epäonnistumiseen. Kohdemaan hankala poliittinen tilanne oli myös yksi syy hankkeiden epäonnistumisiin. Eräs yrityksistä kertoo, ettei sen kehittämä tuote täyttänyt asiakkaan teknisiä laatuvaatimuksia, minkä vuoksi hankkeesta luovuttiin. Kahdeksasta toteutumatta jääneestä hankkeesta kuusi (75 %) oli pk-yritysten ja kaksi (25 %) suuryritysten hankkeita. Tämä on linjassa vuoden 2011 hankkeisiin verrattuna, jolloin vastaavat luvut olivat 74 % ja 26 %. Vuoden 2012 hankkeiden ensimmäisen kolmen vuoden kehitystä on havainnollistettu kuvassa 1. Lisää taulukoita hankkeiden toteutumisista on esitetty liitteessä 3.

Kuva 1. Vuoden 2012 hankkeiden tilanne eri vuosina.

Onnistuneista hankkeista yhdeksän (47 %) kohdistui ylemmän keskitulotason maihin (UMIC), seitsemän (37 %) alemman keskitulotason maihin (LMIC), ja kolme (16 %) vähiten kehittyneisiin maihin (LDC). Yksikään hankkeista ei kohdistunut LIC-maihin (Low Income Countries), joskin on huomionarvoista, että kyseiseen kategoriaan sisältyi vuonna 2012 vain viisi maata. LMIC-maihin kohdistuneiden hankkeiden onnistuneisuusprosentti (70 %) oli suurempi kuin UMIC-maihin (52 %) tai LDC-maihin kohdistuneiden hankkeiden (38 %). Otoskoon pienuudesta johtuen ei kuitenkaan voida tehdä johtopäätöstä hankkeen onnistumisen ja kohdealueen kehitystason välisestä suorasta korrelaatiosta. Lisäksi LMIC-maihin kohdistuneiden investointien keskiarvo oli merkittävästi suurempi kuin LDC- tai UMIC-maihin kohdistuneiden investointien, mikä on mahdollisesti vaikuttanut hankkeiden korkeampaan suhteelliseen onnistuneisuuteen.

Taulukko 2. Hankkeiden status vuonna 2012 ja DAC-luokitus.

Hankkeen status	LDC	LIC	LMIC	UMIC	Yhteensä
Onnistunut	3 (16 %)	-	7 (37 %)	9 (47 %)	19 (54 %)
Kesken tai lykätty	3 (38 %)	-	2 (25 %)	3 (38 %)	8 (23 %)
Ei toteutunut	2 (25 %)	-	1 (12,5 %)	5 (62,5 %)	8 (23 %)
Kaikki	8 (23 %)	-	10 (29 %)	17 (49 %)	35 (100 %)

17.2.2017

1.1. Hankkeiden taloudellinen tuottavuus

Taloudellinen tuottavuus on tärkeässä osassa myös kehitysvaikutusten toteutumisen osalta. 14 yritystä (40 %) on kertonut hankkeen olevan tuottava jo tässä vaiheessa. Loput 21 (60 %) arvioivat hankkeensa tässä vaiheessa tuottamattomiksi. Näistä yksitoista arvioi, että hankkeet tulevat olemaan tuottavia tulevaisuudessa. Yksi yrityksistä kertoo, että hankkeen taloudellinen tuottavuus riippuu kohdemarkkinoiden kehityksestä. Useat yritykset ilmoittivat saaneensa arvokasta tietoa ja kokemusta kohdemarkkinoista ja -alueesta sekä toimintaympäristöstä selvitysten avulla, riippumatta hankkeen taloudellisesta tuottavuudesta. Yksi yritys kertoo hankkeen nopeuttaneen tuotekehitystä ja johtaneen merkittäviin kustannussäästöihin.

1.2. Investoinnit kohdemaahan

Investoinneista kohdemaahan raportoi 16 hanketta. Investointien yhteissumma on yli 15 878 977 euroa, mikä on lähes 14 kertaa kaikkien raportoinnin kohteena olevien maksettujen liikekumppanuustukien verran. Investointeja tehneiden yritysten investointien määrä on kuitenkin yli 25-kertainen heille maksetun LK-tuen verran. Niistä 16 hankkeesta, jotka raportoivat investoinneista kohdemaahan 14 on onnistuneita ja kaksi hankkeista on vielä kesken.

Investointeja tehneistä 14 (87,5 %) on pk-yrityksiä ja kaksi (12,5 %) on suuryrityksiä. Vuoden 2011 hankkeissa vastaavat luvut olivat 82 % (pk-yritys) ja 18 % (suuryritys). Pk-yritysten investointien keskiarvo oli 905 745 euroa ja suuryrityksien investointien keskiarvo oli 1 599 271 euroa. Investointeihin johtaneista hankkeista kuusi (38 %) kohdistui ylemmän tulotason maihin (UMIC), 7 (44 %) alemman keskitulotason maihin (LMIC), ja kolme (19 %) vähiten kehittyneisiin maihin (LDC). LMIC-maihin tehdyt investoinnit ovat suhteellisesti suurempia kuin muihin maihin. LMIC-maihin tehtyjen investointien keskiarvo on noin. 2,2 miljoonaa euroa, UMIC-maihin keskiarvo on noin. 92 400 euroa ja LDC-maihin noin. 20 000 euroa. Investointien keskiarvo antaa viitteitä siitä, että yritykset saattavat uskoa LMIC-maiden kasvupotentiaaliin. Niiden liiketoimintaympäristö saattaa myös olla luotettavampi kuin esimerkiksi LDC-maiden.

Jatkohankkeet mukaan laskemalla investointeja tehneiden yritysten määrää kasvaa seitsemällä yhteensä 23:een. Jatkohankkeet mukaan lukien yritykset ovat investoineet yhteensä vähintään 20 969 477 euroa, mikä on lähes 29 kertaa heille maksetun liikekumppanuustuen verran.

1.3. Hankkeiden työllistämisvaikutukset

Hankkeiden aikaansaamista suorista työllistämisvaikutuksista raportoi 17 yritystä, eli 49 % raportoinnin kohteena olevista hankkeista. Nämä hankkeet ovat työllistäneet suoraan yhteensä 401 henkilöä. Keskimäärin yksi työllistävä yritys työllisti noin 24 henkilöä. Työpaikoista 232 oli uusia. Uusia työpaikkoja on toistaiseksi syntynyt keskimäärin 14 per suoraan työllistävä yritys. Työllistettävien keskimäärä on vuosien 2006-2011 aikana vaihdellut 27 ja 71 henkilön välillä per työllistävä yritys.

17.2.2017

Suoraan työllistävistä yrityksistä kaksi (12 %) on suuryrityksiä. Suuryritysten osuus kaikista raportoiduista hankkeista oli 11 % joten tulokset eivät anna viitteitä siitä, että suuryritykset työllistäisivät suhteellisesti enemmän kuin pk-yritykset.

Suoraan työllistävistä yrityksistä 16 arvioi työllistävänsä seuraavien kahden vuoden aikana yhteensä 736 työntekijää nykyistä enemmän (eli yhteensä 1137). Myös neljä sellaista yritystä, jotka eivät tällä hetkellä työllistä ihmisiä, arvioivat työllistävänsä kahden vuoden kuluessa yhteensä 27 henkilöä.

Suoraan työllistävistä hankkeista yhdeksän ilmoitti myös työllistävän epäsuorasti yhteensä 283 henkilöä. Usein yrityksillä ei ole tarkkaa tietoa epäsuorista työllisyysvaikutuksista ja raportoitaviin lukuihin on syytä suhtautua suuntaa antavasti.

Yhteenvetona voidaan todeta 17 hankkeella olleen työllistävä vaikutus. Suorat ja epäsuorat työpaikat yhteen laskien yritykset ovat ilmoittaneet työllistävän 684 henkilöä, mikä on 1352 henkilöä vähemmän kuin vuoden 2011 hankkeissa. Raportoitujen hankkeiden määrä oli vuonna 2012 kuitenkin huomattavasti edellistä vuotta pienempi; suhteutettuna kaikkien hankkeiden määrään (35 hanketta vuonna 2012 ja 74 hanketta vuonna 2011), vuoden 2012 hankekohtaiset suorat ja epäsuorat työllistämisaikutukset olivat itse asiassa edellistä vuotta suuremmat.

2. Teknologian ja tietotaidon siirto

Yksi suomalaisten yritysten kautta toteutettavan, kauppaa tukevan kehitysyhteistyön tavoitteista on osaamisen ja teknologian siirtyminen kehitysmaihin. Tietotaidon siirto tukee myös muiden kehitysvaikutusten toteutumista. Yrityksistä 25 (71 %) raportoi hankkeeseen liittyneen teknologian ja tietotaidon siirtoon liittyviä kehitysvaikutuksia. Tämä on huomattavasti enemmän kuin vuonna 2011 (38 %) mutta linjassa aikaisempiin vuosiin, jolloin luku on ollut 56-75 %.

Yhdessätoista hankkeessa on siirtynyt yritysten hyvää hallintotapaa ja käytäntöjä esimerkiksi viemällä suomalaista yrityskulttuuria, hallinto- ja liiketoimintatapaa, parantamalla käsitystä kierrättämisestä, järjestämällä jatkuvia koulutuksia ja painostamalla toimitusaikojen ja laadun merkityksiin. Yhdeksässä hankkeessa on siirtynyt taloushallintoon liittyvää tietotaitoa ja kymmenessä hankkeessa on siirtynyt markkinointiin liittyvää tietotaitoa. Yksi yritys ilmoitti, että hankkeessa on viety osaamista ympäristöviestinnän perusteista ja yhdessä hankkeessa on viety tietotaitoa markkinointitavoista jätehuollossa. Seitsemässä hankkeessa on siirtynyt tietotaitoa logistiikasta liittyen esim. jätehuollon logistiikkaan, laatu järjestelmiin, jätekeruuhun, tilausten ja toimitusten täsmällisyyteen sekä raaka-aineen laadun säilymisen varmistamiseen. Työolosuhteisiin ja työskentelytapoihin liittyvät parannukset ovat liittyneet muun muassa työsuojeluun sekä työturvallisuuteen kansainvälisten standardien edellyttämällä tavalla. Siirtynyt teknologia on ollut erilaista tuotanto- ja valmistusteknologiaa sekä ohjelmistokehitystä.

3. Koulutus

Hankkeissa tehtävän koulutuksen tavoitteena on kohdemaan työväestön henkisen pääoman lisääminen. Yrityksistä 22 (62 %) raportoi hankkeeseen lisänneen koulutusta tai pätevyyttä kohdemaassa, ja 21 hankkeeseen (60 %) sisältyi oman, partnerin tai alihankkijan suoraa kouluttamista. Niistä hankkeista,

17.2.2017

joihin sisältyi koulutusta, arvioivat yritykset keskimäärin 25 prosentin hankkeeseen osallistuneesta henkilöstöstä saaneen hankkeen aikana koulutusta. Kohdemaatyöntekijöistä keskimäärin 56 % osallistuivat yritysten järjestämiin koulutuksiin.

Koulutus sisälsi muun muassa tuotantoon, kokoonpanoon, työturvallisuuteen, kestävään kehitykseen ja tuotestandardeihin liittyviä asioita, sekä yleistä työhön perehdyttämistä ja ammattikoulutusta. Tämän lisäksi osa yrityksistä ilmoitti hankkeiden sisältäneen ympäristöön, viestintään, asiakassuhteisiin, ohjelmointiin sekä tuotteiden käyttöön liittyvää koulutusta.

Koulutustilaisuuksia on järjestetty omalle henkilöstölle, partnereille, alihankkijoille sekä pilottiasiakkaille. Koulutuksien kesto vaihteli aina yhden päivän mittaisista useamman kuukauden mittaisiin tai jatkuviin koulutuksiin. Valtaosa koulutusta järjestäneistä yrityksistä raportoi koulutuksien kestäneen muutamia viikkoja. Koulutusta järjestivät useimmiten tuensaajayritys itse tai ulkopuoliset asiantuntijat, muutamissa tapauksissa myös partneriyhtiö.

Lisäksi 16 yritystä (46 %) on raportoinut tarjonneensa paikallisyhteisöille koulutusta tai muuta tietoisuuden lisäämistä. Tämä on pitänyt sisällään esimerkiksi koulutusta suomalaisesta työkultuurista ja tasa-arvosta, ihmisoikeuksista, englannin kielestä, yrittäjyydestä, tuotannosta ja tietotekniikasta niin paikallisille asukkaille, opiskelijoille kuin tarkemmin erittelemättömille sidosryhmille.

4. Sosiaaliset vaikutukset

Hankkeiden sosiaalisia vaikutuksia kohdemaan yhteiskuntaan arvioidaan työolosuhteiden ja työntekijöille tarjottujen sosiaalietuuksien kautta. Yrityksistä 15 (42 %) ilmoitti työllistävänsä kohdemaassa henkilöstöä suorasti tai epäsuorasti. Kaikki työllistävät yritykset ilmoittavat noudattavansa paikallista työläinsäädäntöä. Kaikki työllistävät yritykset ovat ilmoittaneet myös noudattavansa paikallista työterveys- ja työturvallisuuslainsäädäntöä.

Työllistävästä yrityksistä jokainen ilmoitti myös noudattavansa kansainvälisiä sopimuksia työntekijöiden oikeuksista ja työehdoista sekä työterveys- ja työturvallisuusstandardeja tai muita standardeja kuten IFC Performance Standardsia. Osa yrityksistä korosti noudattavansa kaikkia tuntemiaan standardeja tai jopa ehtoja, jotka ylittävät nämä standardit. Muutama yrityksistä kuitenkin huomautti, ettei voi varmasti sanoa yhteistyöyrityksen tai partneriyrityksen noudattavan standardeja jokaisessa tuotantoketjun vaiheessa.

Niistä 15 yrityksestä, jotka työllistivät henkilöstöä kohdemaassa, kahdeksan ilmoitti noudattavansa myös vapaaehtoisia sosiaalisen vastuun standardeja, toimintaohjeita tai sertifikaatteja kuten SA8000, OHSAS 18001, Reilu Kauppa tai ILO:n standardit.

Lakien, standardien ja sopimusten noudattamisen lisäksi yrityksiltä kysyttiin myös muista sosiaalisista vaikutuksista, joita olivat mm. keskimääräistä paremman palkan maksaminen ja HIVin/AIDSin ennaltaehkäisyyn liittyvät ohjelmat. 12 yritystä (34 %) raportoi, että hankkeeseen on liittynyt muita sosiaalisia vaikutuksia. Suoraan tai epäsuorasti henkilöstöä kohdemaassa työllistäneistä yrityksistä

17.2.2017

kahdeksan (53 %) arvioi maksavansa keskimääräistä parempaa palkkaa. Näistä kahdeksasta yrityksestä kaksi ilmoitti maksavansa noin kaksinkertaista palkkaa maan keskiarvoon nähden, yksi mainitsi maksavansa työntekijöilleen erityisosaamisesta ja loput viisi esittivät valistuneen arvion siitä, että heidän maksamansa palkka on kansallista keskiarvoa suurempi, mutta eivät arvioineet näiden palkkauksien välisiä eroja.

Yksittäisiä muita sosiaalisia vaikutuksia olivat lasten aseman parantamiseen kohdistunut työ, kuljetukset työpaikalle sekä naisten rekrytoinnin painottaminen sekä HIVin / AIDSin ja/tai muiden kroonisten sairauksien ennaltaehkäisyyn liittyvät ohjelmat tai toimenpiteet.

5. Vaikutukset naisten työllistymiseen ja sukupuolten väliseen tasa-arvoon

Sukupuolten välinen tasa-arvo on yksi Suomen kehityspolitiikan ja kehitysyhteistyön läpileikkaavista tavoitteista. Vuoden 2012 hankkeissa työllistyi yhteensä 156 naista, eli 39 % suoraan työllistäneiden yritysten työpaikoista. Tämä on hieman enemmän kuin vuoden 2011 hankkeissa, jolloin vastaava osuus oli 36 %. Kaikkiaan naisia työllisti 13 yritystä (76 %) suorasta työllistämisestä raportoineista yrityksistä, mikä on hieman enemmän kuin vuotta aikaisemmin (70 %).

Yrityksistä 13 (37 %) arvioi hankkeilla olleen positiivinen vaikutus naisten työllistymiseen ja työolosuhteisiin. Yrityksistä 12 (34 %) taas arvioi, että hankkeilla on ollut piirteitä, jotka ovat vaikuttaneet positiivisesti sukupuolten väliseen tasa-arvoon.

Esimerkkejä näistä ovat huomion kiinnittäminen sukupuolten väliseen tasa-arvoon rekrytoinnissa, korostamalla naisten asemaa ja erityisesti naisten koulutuksen tärkeyttä, ja viemällä suomalaista yrityskulttuuria kohdemaahan.

6. Yleinen infrastruktuuri

Yhteensä kahdeksan yritystä (23 %) raportoi hankkeella olleen kehitysvaikutuksia kohdemaan yleiseen infrastruktuuriin. Arviot vaikutuksista infrastruktuuriin pysyivät suunnilleen aiempien vuosien tasolla⁴. Huomattavat vaikutukset yleiseen infrastruktuuriin kaikilla taulukon osa-alueilla ovat epätavallisia, sillä yleensä hankkeita ei toteuteta paikoissa, joissa ei ole minkäänlaista yleistä infrastruktuuria ennestään. Vain todella harvalla yrityksellä on tarvittavat resurssit kaiken yleisen infrastruktuurin luomiseen tyhjästä. Parannukset infrastruktuuriin ovat esimerkkejä kohteista, joihin kehitysmaayritysten on oltava valmiita investoimaan, koska valmista infrastruktuuria ei välttämättä ole. Tyypillistä on myös, että yksi yritys on vaikuttanut yhteen tai muutamaan infrastruktuurin osa-alueeseen.

Kolme yritystä ilmoitti hankkeen parantaneen paikallisen väestön energiansaantia ja kehittäneet vaihtoehtoisia polttoaineita (aurinkoenergiaratkaisuja sekä jätteestä saatavia energiaratkaisuja). Yksi yrityksistä kertoo parantaneen paikallisen väestön vedensaantia kehittämällä kuivakäymälöitä, joihin tarvitaan vähemmän vettä. Sama yritys ilmoitti myös tuotteensa parantaneen jäteveden käsittelyä.

⁴ Esim. vuonna 2011 22 %, vuonna 2010 14 %, vuonna 2009 24 %

17.2.2017

Kuusi yritystä ilmoitti hankkeiden vaikuttaneen positiivisesti paikallisen väestön jätehuoltoon. Näissä hankkeissa on keskitetty yhdyskuntajätteen hyödyntämiseen (kiertotalous), kierrättämiseen (esim. muovijätteet ja käytetyt renkaat) sekä yritysten kehittämien kierrätysjärjestelmien käyttämiseen. Yksi yrityksistä kertoo käyttäneensä raaka-aineena maatalouden ja puuteollisuuden jätettä.

Kolme yritystä ilmoitti hankkeen vaikuttaneen positiivisesti kohdemaan lastentarhoihin ja koulujärjestelmään esimerkiksi kehittämällä lastentarhoja yrityksiin, jotta vanhemmat voivat tuoda lapsensa koulun jälkeen työpaikoille tehdessään ylityötä. Yksi yritys kertoo hankkeensa pyrkivän saamaan kuivakäymälöitä kouluihin. Lisäksi yksi yritys kertoo hankkeensa parantavan välillisesti ikääntyvän väestön perushuoltoa, mutta hanketta lykättiin koska yhteistyökumppanin kanssa ei päästy yhteisymmärrykseen projektista aiheutuvien kulujen kattamisesta.

7. Markkinat ja tuotantorakenne

Yksi liikekumppanuustuen tarkoituksista on vaikuttaa kohdemaan markkinoiden ja tuotantorakenteen vahvistamiseen sekä monipuolistumiseen ja siten vähentää kehittyvien maiden riippuvuutta yksittäisistä sektoreista. Yrityksistä 17 (49 %) raportoi hankkeen vaikuttaneen kohdemaan markkinoihin ja niiden rakenteeseen. Tämä on hieman vähemmän kuin vuoden 2011 raportoiduissa hankkeissa, joissa osuus oli 55 %.

Kahdeksan yritystä ilmoitti hankkeen luoneen kohdemaahan täysin uuden tuotteen tuotantoa tai edistäneen uuden teollisuudenalan syntymistä. Valtaosa syntyneistä uusista tuotteista tai teollisuudenaloista liittyi ympäristöstävällisempiin tuotteisiin tai prosesseihin. Hankkeet olivat esimerkiksi aloittaneet jätemateriaalista valmistettujen tuotteiden tuotantoa ja jätteen kierrättämistä ja jäteastioiden valmistusta.

Yhdeksän yritystä kertoi vaikuttaneensa kohdemaassa tuotettavien tuotteiden laadun parantumiseen esimerkiksi nostamalla laatuvaatimuksia ja järjestämällä laaduntarkastuksia. Neljä hanketta edesauttoi kohdemaan kansalaisten perustarpeiden kannalta olennaisten hyödykkeiden tai palveluiden saantia esimerkiksi tuottamalla jätealan palveluita ja sanitaatiotuotteita. Kaksi hanketta ilmoitti pystyneensä tuottamaan aiempaa vastaavaa tuotetta halvemman tuotteen, mikä parantaa paikallisten ostovoimaa. Vientikaupan vahvistamiseen vaikutti kymmenen (29 %) hanketta. Vienti lisääntyi kohdemaissa esimerkiksi käsityö-, energiateollisuus-, ympäristö-, puu- ja tieto- ja viestintäteknologiasektoreilla.

Hankkeista kahdeksan (23 %) sijaitsi maaseudulla tai pienemmissä kasvukeskuksissa kohdemaan talous- ja teollisuuskeskusten ulkopuolella. Kolme hanketta on vahvasti yhteyksiä paikallisten pk-yritysten tai maanviljelijöiden ja suuryritysten välillä, esimerkiksi vahvistamalla yhteyksiä paikallisten biomassan kerääjien kanssa sekä käyttämällä paljon pieniä paikallisia alihankkijoita ja toimittajia. Hankkeiden toteuttaminen maaseudulla tai teollistumattomissa kaupungeissa tai paikallisten pien- ja suuryritysten välisten yhteyksien vahvistaminen vaikuttaa positiivisesti kohdemaan markkinoihin ja niiden rakenteeseen. Kaksi hanketta on lisännyt raaka-aineiden tuotantoa kohdemaassa. Esimerkkejä näistä raaka-aineista ovat vesihyasintiraakamateriaali (ulkokalusteet) sekä puumateriaali.

17.2.2017

8. Ympäristövaikutukset

Toimialasta riippumatta kaikilta hankkeilta edellytetään kokonaisvaltaista ympäristövaikutusten huomioon ottamista ja mahdollisista ympäristövaikutuksista raportoimista. Yrityksistä 17 (49 %) raportoi hankkeeseen liittyvistä muista positiivisista ympäristövaikutuksista. Tämä on melkein saman verran kuin vuonna 2011 (46 %). Hankkeiden aikana yritykset tekivät mm. alkuanalyysyjä, vuosittaisia tarkastuksia, tutkinut uusiutuvan energiatuotteiden kehittämistä, lisännyt tietoisuutta ympäristöriskeistä ja -vaikutuksista, tarkkailleet materiaalien värjäytymistä ja seuranneet CO₂:ta pilottikohteissa.

Kahdeksan (23 %) hankkeen toteutukseen liittyi uusiutuvan energian käyttöä (esim. puuenergia, biokaasu, biojäte ja tuulivoima) ja yhdeksän (26 %) hanketta lisäsi ympäristöystävällisten tuotantomenetelmien ja raaka-aineiden käyttöä. Yritykset ilmoittivat esimerkiksi käyttävän kierrätysmateriaaleja ja käyttävän ympäristöystävällisiä raaka-aineita. Neljä hanketta lisäsi investointeja oman yrityksen tai partneriyrityksen energiatehokkuuteen kohdemaassa. Viidessä hankkeessa ympäristöteknologia tai siihen liittyvien komponenttien tuotanto kohdemaassa parantui.

Kansainvälisten sosiaalisten ja ympäristöstandardien noudattaminen ja tietoisuus niistä lisääntyi raportoitavien hankkeiden myötä. Yrityksistä 15 ilmoitti hankkeen johtaneen lisääntyneeseen tietoisuuteen kansainvälisistä sosiaalisista ja ympäristöstandardeista suomalaisessa emoyhtiössä, sekä hankkeen parantaneen sosiaalisten ja ympäristöstandardien noudattamista yrityksessä tai partneriyrityksessä kohdemaassa. Tähän positiiviseen trendiin saattaa vaikuttaa se, että kaikilla liikekumppanuustukea hakevista yrityksistä ei ole entuudestaan kokemusta⁵ kansainvälisistä hankkeista, joten tietoa kansainvälisestä lainsäädännöstä ja standardeista ei välttämättä lähtötilanteessa ole.

9. Uuden yhtiön perustaminen

Hankkeista 19:ssä (54 %) tavoitteena oli perustaa uusi yhtiö (yhteisyritys tai tytäryritys) kohdemaahan. Näistä hankkeista viidessä uusi yhtiö perustettiin; perustetuista yrityksistä jokainen on vielä toiminnassa. Lisäksi sellaisista hankkeista, joissa uuden yhtiön perustaminen ei ollut alkuperäinen tavoite, päädyttiin yhteensä viidessä lopulta yrityksen perustamiseen. Jokainen näistäkin viidestä yrityksestä on edelleen toiminnassa. Tämä tarkoittaa sitä, että yhteensä toiminnassa olevia, perustettuja yrityksiä on kohdemaassa tällä hetkellä kymmenen kappaletta. Lisäksi kolmessa hankkeessa uuden yrityksen perustamisen odotetaan tapahtuvan lähitulevaisuudessa.

Viidessä hankkeessa perustetun yrityksen toiminnot ovat lisääntyneet edellisen raportoinnin jälkeen. Osa yrityksistä on kertonut, että kohdemaatoimintojen tuotantokapasiteetti sekä asiakkaiden lukumäärä on kasvanut.

Kaikista raportoinnin kohteena olevista hankkeista kolme on kesken ja kaksi lykätty, joten on mahdollista, että näissä hankkeissa tullaan vielä perustamaan uusia yrityksiä.

⁵ Suuri osa liikekumppanuustuen hakijoista on pieniä tai keskisuuria yrityksiä, joilla ehkä keskimäärin ei löydy samanlaista kansainvälistä kokemusta kuin suuryrityksiltä. Vuonna 2012 PK-yrityksiä oli 89 %.

17.2.2017

Yrityksistä neljä on ilmoittanut, että hankkeessa ei onnistuttu perustamaan yritystä kohdemaahan, vaikka niin oli tarkoitus. Esimerkkejä yritysten mainitsemista syistä ovat kohdemaan poliittinen tilanne, yhteistyökumppanin osoittautuminen sopimattomaksi sekä ja toiminnan yleinen kannattamattomuus.

10. Alihankintasuhteen muodostaminen

Alihankinta oli ensisijaisena tavoitteena neljässä hankkeessa. Yhdessä näistä hankkeista alihankinta on jo aloitettu, kahdessa hankkeessa alihankintaa ei ole vielä aloitettu ja yksi hankkeista on lopetettu. Seitsemässä hankkeessa, joissa alihankinta ei ollut alkuperäisenä tavoitteena, toteutettiin alihankintaa. Näistä seitsemästä hankkeesta jokaisessa on edelleen aktiivista alihankintaa. Tämä tarkoittaa, että alihankintaa harjoittaa raportointihetkellä yhteensä 8 (23 %) yritystä.

Alihankitut tuotteet ja palvelut ovat sisältäneet muun muassa huonekalujen osia ja komponentteja, ohjelmistokehitystä, naisten vaatteita, batiikkikankaita ja asusteita, betonikomponentteja, laituritarvikkeita ja markkinatutkimustuotteen tuotantoprosessin osia.

Neljässä hankkeessa alihankinnan asiakkaina olivat suomalaiset ja EU:n kansalaiset. Lisäksi tuotteita ja palveluita on alihankittu kohdemaan paikallisille asiakkaille, Venäjälle sekä globaaleille markkinoille.

Alihankintahankkeista viisi vaikutti alihankittujen tuotteiden/palveluiden parempaan laatuun. Niin ikään viisi johti tuotantolinjojen ja/tai tuotantotekniikoiden kehittymiseen kohdemaassa. Kolme hanketta oli johtanut alihankittujen tuotteiden parempaan pakkaamiseen ja/tai merkitsemiseen

11. Tuonti

Kahdeksan (23 %) 35 hankkeesta luokiteltiin tuontihankkeiksi (tavaroiden tai palveluiden tuonniksi kohdemaasta Suomeen). Näistä hankkeista yksi on vielä kesken ja kaksi on lopetettu. Lopetetuista hankkeista kumpikaan ei edennyt toimintavaiheeseen. Tuontihankkeiksi luokiteltujen hankkeiden lisäksi yksi yritys on aloittanut tuonnin muun toiminnan ohella, vaikka tuonti ei ollut hankkeen alkuperäisenä tavoitteena. Tämä tarkoittaa, että tuontia harjoitti yhteensä yhdeksän (26 %) yritystä. Hankkeissa on tuotu mm. huonekaluja ja niiden osia, älypuhelimia ja tabletteja, käsitöitä, vaatteita ja kankaita, sekä ohjelmistokehityspalvelua.

Viisi yritystä kertoi hankkeen johtaneen tuotujen tuotteiden parempaan pakkaamiseen tai merkitsemiseen logistiikkaohjeiden, vaatteiden pesu- ja hoitomerkitöjen, Reilun Kaupan merkkien sekä uudenlaisten pakkaustekniikoiden ja -toimintojen myötä.

Seitsemän yritystä raportoi hankkeen johtaneen tuotujen tuotteiden tai palveluiden parantuneeseen laatuun koulutuksen ja ohjauksen, laadunvalvonnan, tiedotuksen ja testauksen avulla. Kuusi yritystä raportoi hankkeen johtaneen tuotantolinjojen tai tuotantotekniikoiden kehittymiseen kohdemaahan. Viisi yritystä koki hankkeen johtaneen kohdemaan partneriyrityksen lisääntyneeseen tietoisuuteen tai parempaan valmiuteen täyttää EU:n tai Suomen tuontivaatimukset. Lisäksi yksi yritys raportoi tutkivansa hankkeen myötä mahdollisuutta ympäristö- tai sosiaalisen sertifikaatin hankkimiseen tuontipalveluille tai tuotteille.

17.2.2017

12. Suomalaisen ympäristötekniikan pilotointi

Viisi yritystä (14 %) vastasi hankkeen johtaneen suomalaisen ympäristötekniikan pilotointiin kohdemaassa. Kolme pilotointihanketta onnistui, yksi on edelleen kesken ja yksi ei toteutunut. Yritysten mukaan hankkeissa pilotoitiin kierrätystekniikoita, kuivakäymälöitä, jätteiden syväkeräystä, ympäristöjohtamispalveluita ja aurinkovoimatekniikkaa. Yritykset kokemukset pilotointi projekteista olivat positiivisia: neljä yritystä sanoi pilotoinnin onnistuneen hyvin, ja yksi sanoi todennettavien tuloksien vielä puuttuvan. Hankkeista kolme ilmoitti muokanneensa pilotoitavia tuotteita tai palveluita paikallisia olosuhteita, normeja ja asetuksia vastaaviksi osana pilotointi projekteja. Kaikki vastaajat kokivat pilotoituneen tekniikan soveltuneen hyvin tai erittäin hyvin paikallisiin olosuhteisiin sekä hankkeen kokemusten perusteella uskovansa pilotoituneen tekniikan sopivan hyvin tai erittäin hyvin myös muihin kehittyviin maihin sovellettavaksi.

13. Finnpartnershipin tuottama lisäarvo

Avointen vastausten perusteella yleiskuva yritysten arvioista oli positiivinen. Yrityksistä 29 (82 %) koki Finnpartnershipin palveluiden tuottaneen lisäarvoa hankkeilleen; valtaosa näistä yrityksistä koki avun olleen merkittävää, jopa korvaamatonta tai välttämätöntä. Lähes kaikki tuensaajat määrittivät Finnpartnershipin tuoman lisäarvon syntyneen yritykselle myönnetystä taloudellisesta tuesta, joka auttoi niin hankkeiden käyntiin saamisessa kuin toisinaan odottamattoman suuriksi nousseiden kustannusten kattamisessa. Rahallinen apu oli mahdollistanut konkreettisia toimenpiteitä, joiden toteuttaminen pelkästään yrityksen käytettävissä olevien muiden rahoituslähteiden kautta olisi ollut vaikeaa tai jopa kokonaan mahdotonta. Rahallisen avun lisäksi Finnpartnershipin tuomaksi lisäarvoksi määriteltiin esimerkiksi tiedon ja avun saanti sekä se, että liikekumppanuustuen hakeminen sekä Finnpartnershipin esittämiin lisäkysymyksiin vastaaminen pakotti yrityksen täsmentämään hankesuunnitelmaansa ja aikatauluaan. Ne kuusi yritystä, jotka eivät eksplisiittisesti kokeneet Finnpartnershipin tuoneen hankkeelle lisäarvoa, olivat joko joutuneet keskeyttämään hankkeensa, kokivat lisäarvon muusta (määrittelemättömästä) syystä jääneen puuttumaan tai eivät vastanneet esitettyyn kysymykseen.

Vastausten perusteella Finnpartnershipin tuoman lisäarvon voi nähdä olleen mittava. Yritysten vastaukset painottavat Finnpartnershipiltä saadun tuen merkitystä sekä niitä monenlaisia toimenpiteitä ja projekteja, joita tuen avulla on ollut mahdollista toteuttaa.

14. Jatkohankkeet

Vuoden 2012 hankkeista yhdeksän oli jatkohakemuksia. Seitsemän näistä hankkeista on toteutunut suunnitellusti. Yksi hanke on kesken ja yksi ei toteutunut suunnitellusti. Toteutuneista hankkeista kolmella oli tavoitteena perustaa yhteis- tai tytäryritys kohdemaahan. Nämä toimivat tieto- ja viestintätekniikka- ja sähkötekniikkasektorilla. Toteutuneista hankkeista kolme oli tuontihankkeita maatalous- ja käsityösektorilla ja yhdessä oli tavoitteena identifioida sopivia alihankkijoita metalliteollisuussektorilta.

17.2.2017

Toteutuneissa hankkeissa yritykset raportoivat investoineensa kohdemaahan yhteensä 4,57 miljoonaa euroa (esim. investointeja ohjelmistoon ja liiketoiminnan kehitykseen, osakepääomaan, operatiivisiin toimintoihin, kalusteisiin ja laitteisiin).

Yksi yrityksistä on kertonut, että hankkeen seurauksena kohdemaassa on suoraan työllistetty 50 henkilöä, ja tämän määrän uskottiin pysyvän samana seuraavan kahden vuoden päästä. Kaikissa toteutuneissa jatkohankkeissa on järjestetty jonkinlaista koulutusta. Jatkohankkeiden myötä yhteensä 250 henkilöä on saanut koulutusta ohjelmistokehitykseen, teknologiaan, atk-taitojen parantamiseen, laadunvalvontaan, ryhmien organisointiin ja logistiikkaan ja toiminnan järjestelmällisyyteen liittyvissä asioissa. Emoyhtiö, ekspatriaattiasiantuntija ja ulkopuolinen kouluttaja ovat järjestäneet henkilöstön koulutusta kohdemaassa.

Jatkohankeyritykset kertovat noudattavansa paikallista työlainsäädäntöä, työterveys- ja turvallisuusstandardeja sekä ylläpitävänsä kohdemaassa samoja avoimia toimintatapoja sekä parhaita käytäntöjä kuin omissa suomalaisissa tehtaissaan (mm. ISO-standardit). Suomen toimintatavat ja parhaat käytännöt sekä yrityksellä käytössä olevat ISO-standardit ovat kattavat, ja niiden noudattaminen tässä tapauksessa on tarkoituksenmukaista ja järkevää. Yksi yrityksistä kertoo noudattavansa myös WFTO -10 reilun kaupan periaatetta.

Kesken olevan jatkohankkeen tavoitteena oli perustaa kohdemaahan yhteisyritys, joka tulee omistamaan ja operoimaan kaatopaikkakaasuja hyödyntäviä voimalaitoksia. Hankkeen edetessä yritys joutui kohdemaatoimintojen muutoksen vuoksi tekemään uudet rahoituslaskelmat ja siten rakentamaan liiketoimintasuunnitelmaa uudelle toimintapohjalle. Tämä työ on vielä kesken.

Ei-toteutuneessa jatkohankkeessa tavoitteena oli perustaa kaapelinkierrätystehdas kohdemaahan. Hankkeessa ehdittiin tehdä markkinatutkimusta ja siihen liittyvät seikat kuten mahdollisen yhteistyökumppaneitten ja tehdaspaikan etsiminen. Lainsäädäntö ja toiminnan hitaus kohdemaassa osoittautui kuitenkin haasteeksi ja hanke jouduttiin luopumaan.

Jatkohankkeiden tuloksia analysoitaessa voidaan yleisesti todeta kehitysvaikutuksien kasvavan hankkeiden edetessä ja kehittyessä. Mikäli kaikkien toteutuneiden hankkeiden vaikutuksia olisi mahdollista seurata pidempään, kuten jatkohankkeiden kohdalla tehdään, saattaisivat raportoitavat kehitysvaikutukset olla kauttaaltaan nykyistäkin merkittävämpiä.

17.2.2017

LIITE 1. Yhteenvetotaulukko vuosien 2006 - 2012 hankkeista

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Myönnettyjä tukia	22	79	68	77	110	114	77
Maksatuksen saaneita (pl. jatkohakemukset)	18	60	48	50	65	74	35
Maksatusten summa (pl. jatkohakemukset)	1 041 715,13	1 683 299,85	1 122 328,14	1 430 945,33	1 253 884,55	1 482 478,78	675798
Maksatusten summa (ml. jatkohakemukset)	1 041 715,13	1 683 299,85	1 269 787,20	1 451 900,49	1 570 585,54	1 622 374,86	782 886
Onnistuneita hankkeita viimeisessä raportissa	10 (56 %)	25 (42 %)	24 (50 %)	24 (48 %)	24 (37 %)	30 (41 %)	19 (54 %)
Keskeneräisiä hankkeita viimeisessä raportissa	1 (6 %)	15 (25 %)	9 (19 %)	10 (20 %)	16 (25 %)	6 (8 %)	8 (23 %)
Lopetettuja hankkeita viimeisessä raportissa	7 (39 %)	20 (33 %)	15 (31 %)	16 (32 %)	25 (38 %)	38 (51 %)	8 (23 %)
Suoraan työllistäviä yrityksiä	10 (56 %)	32 (53 %)	25 (52 %)	24 (48 %)	23 (35 %)	23 (31 %)	17 (49 %)
Suoraan työllistettyjä	713	899	1192	1283	621,5	636	401
Uusia työpaikkoja	301	590	547	884	307	517	232
Naistyöntekijöitä	127	156	269	518	180	232	156
Naisten osuus suoraan työllistetyistä	18 %	17 %	23 %	40 %	29 %	36 %	39 %
Epäsuorasti työllistettyjä	514	1698	568	389	237	1400	283
Investointeja toteuttaneita yrityksiä (pl. jatkohankkeet)	9 (50 %)	14 (23 %)	13 (27 %)	16 (32 %)	21 (32 %)	38 (51 %)	16 (46 %)
Investointien kokonaissumma (pl. jatkohankkeet)	7 900 000	1 635 700 000	7 900 000	35 720 000	20 180 000	20 299 992	15 878 977
Investointien kokonaissumma (ml. jatkohankkeet)	7 900 000	1 635 700 000	8 300 000	35 740 000	29 320 000	22 149 992	21 969 477
Investointien suhde maksatuksiin (ml. jatkohankkeet)	758 %	97172 %	654 %	2461 %	1867 %	1365 %	2900 %
Tytäryritys tai yhteisyritys perustettu	9 (50 %)	13 (22 %)	15 (31 %)	12 (24 %)	11 (17 %)	17 (23 %)	9 (26%)
Alihankinta aloitettu	4 (22 %)	16 (27 %)	14 (29 %)	9 (18 %)	13 (20 %)	13 (18 %)	8 (23%)
Lisäarvollinen kehitysmalluonti aloitettu	6 (33 %)	12 (20 %)	12 (25 %)	10 (20 %)	11 (17 %)	11 (15 %)	9 (26%)
Teknologian ja tietotaidon siirtoa toteuttaneita hankkeita	10 (56 %)	45 (75 %)	36 (75 %)	36 (72 %)	39 (60 %)	28 (38 %)	25 (71 %)
Koulutusta toteuttaneita hankkeita	11 (61 %)	35 (58 %)	33 (69 %)	36 (72 %)	34 (52 %)	41 (55 %)	22 (62 %)
Keskimääräistä parempia palkkoja maksaneita hankkeita	10 (56 %)	22 (46 %)	25 (52 %)	22 (44 %)	14 (22 %)	11 (15 %)	8 (23 %)
Hankkeita, joilla positiivisia vaikutuksia naisten työllistymiseen tai sukupuolten väliseen tasa-arvoon	8 (44 %)	24 (40 %)	28 (58 %)	26 (52 %)	19 (29 %)	30 (41 %)	13 (37 %)
Hankkeita, joilla vaikutuksia yleiseen infrastruktuuriin	4 (22 %)	25 (42 %)	16 (33 %)	12 (24 %)	9 (14 %)	16 (22 %)	8 (23 %)
Hankkeita, joilla vaikutuksia markkinoihin ja niiden tuotantorakenteeseen	11 (61 %)	42 (70 %)	36 (75 %)	34 (68 %)	29 (45 %)	41 (55 %)	17 (49 %)
Hankkeita, joilla positiivisia muita ympäristövaikutuksia	6 (33 %)	34 (57 %)	29 (60 %)	21 (42 %)	29 (45 %)	34 (46 %)	17 (49 %)

17.2.2017

LIITE 2. Vuoden 2012 hankkeiden tila eri vuosina hankemuodoittain.

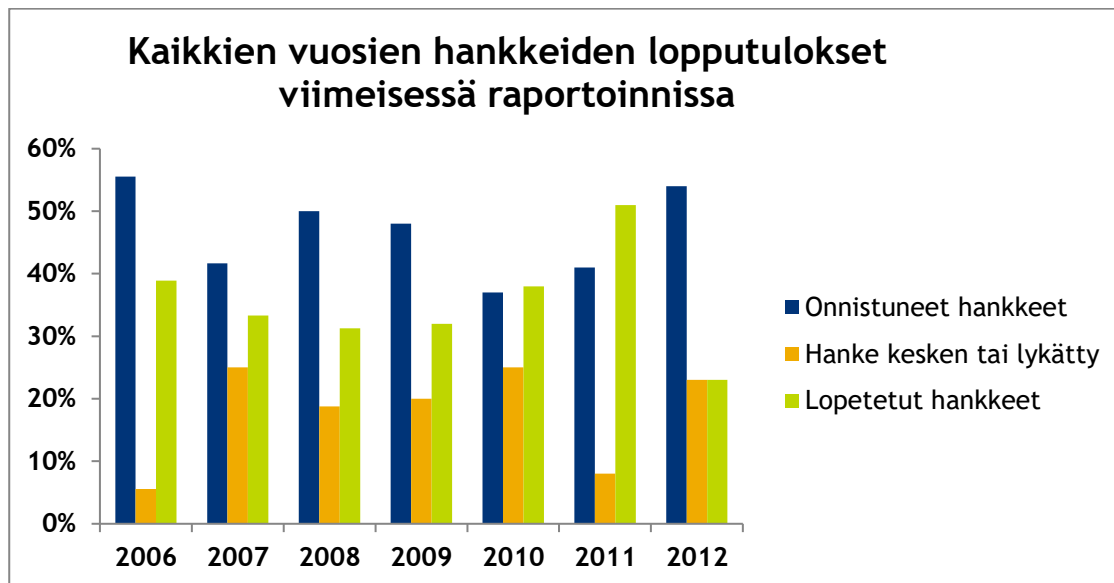
Tilanne	2014	Tulos	2015	Tulos	2016	Tulos	LDC	LIC	LMIC	UMIC	Suur	PK
Tytär/JV, hanke toteutunut	3	+	3	+	3	+			2	1	1	2
Tytär/JV, hanke kesken	12	-	4	-	3	-	2			1		3
> Hanke toteutunut			6	+	7	+	1		3	3		7
> Hanke lopetettu			2	-	2	-				2		2
Tytär/JV, hanketta lykätty	1	-	1	-	1	-				1		1
Tytär/JV, hanke lopetettu	3	-	2	-	2	-	1			1	1	1
> Hanke lykätty			1	-	1	-	1					1
Alihankinta, hanke toteutunut	3	+	3	+	3	+			1	2		3
Alihankinta, hanke kesken	1	-										
Alihankinta, hanke lykätty			1	-								
Alihankinta, hanke lopetettu					1	-	1					1
Tuonti, hanke toteutunut	2	+	2	+	2	+	1			1		2
> Hanke lopetettu												
Tuonti, hanke kesken	5	-	1	-	1	-			1			1
Hanke toteutunut			3	+	3	+	1		1	1	1	2
Hanke lykätty			1	-								
Hanke lopetettu					1	-				1		1
Tuonti, hanke lopetettu	1	-	1	-	1	-			1			1
Lisensointi, hanke toteutunut	1	+	1	+	1	+				1		1
Lisensointi, hanke kesken	1	-	1	-	1	-				1		1
Lisensointi, hanke lopetettu	1	-	1	-	1	-				1	1	
Muu pitkäaikainen yhteistyö, kesken	1	-	1	-	1	-			1			1
Yhteensä	35		35		35		8	0	10	17	4	31

17.2.2017

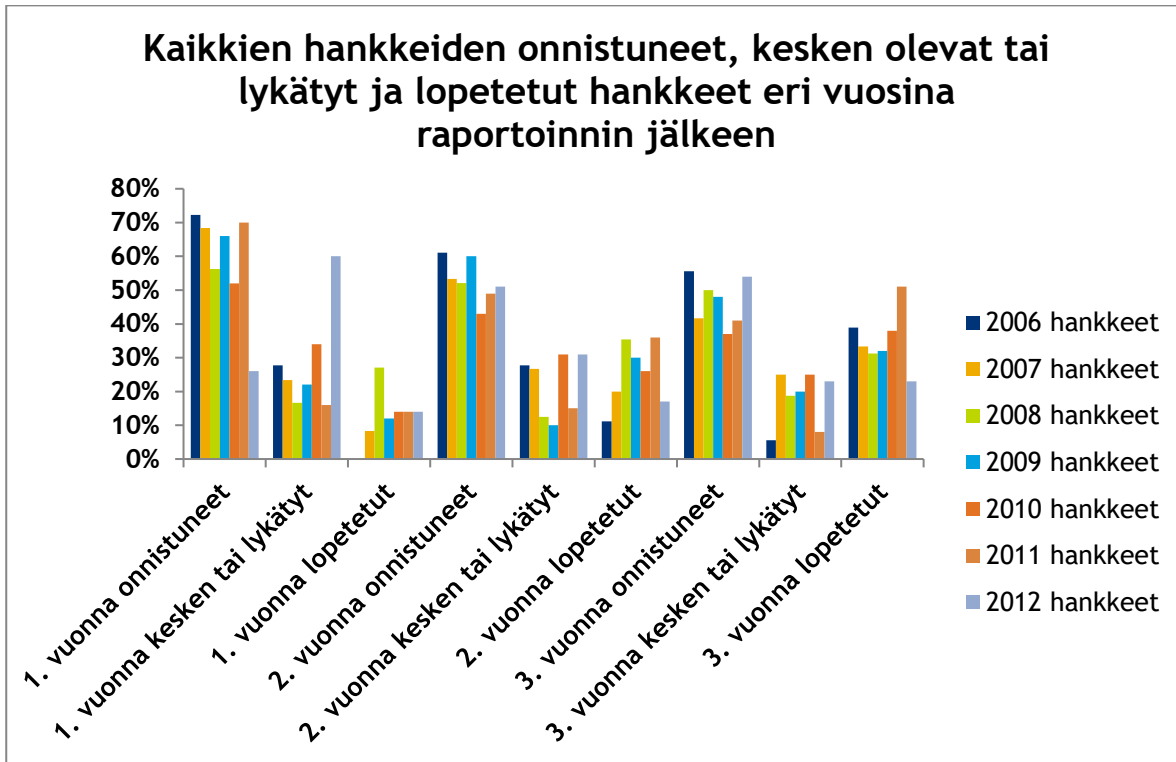
LIITE 3. Vuosien 2006-2012 hankkeiden toteutuminen eri vuosina.

Kuva 1. Kaikkien vuosien hankkeiden lopputulokset viimeisessä raportoinnissa

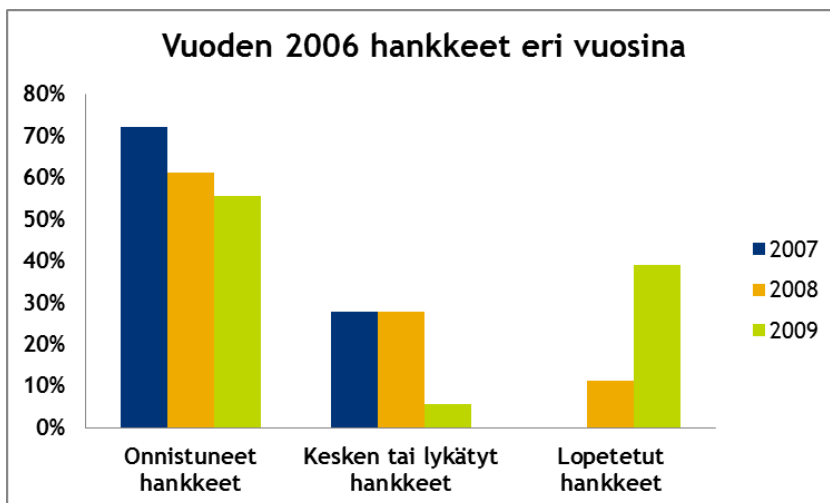

Kuva 2. Kaikkien hankkeiden onnistuneet, kesken olevat tai lykätty ja lopetetut hankkeet eri vuosina raportoinnin jälkeen

17.2.2017

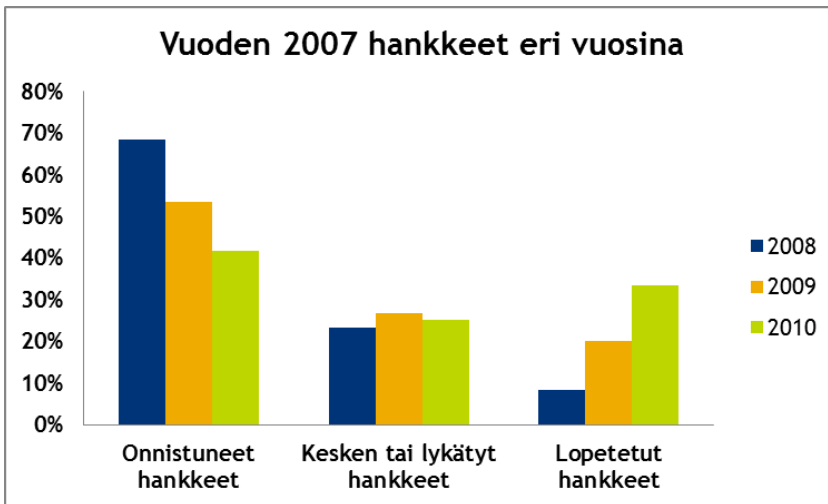

Kuva 3. Vuoden 2006 hankkeiden tilanne eri vuosina

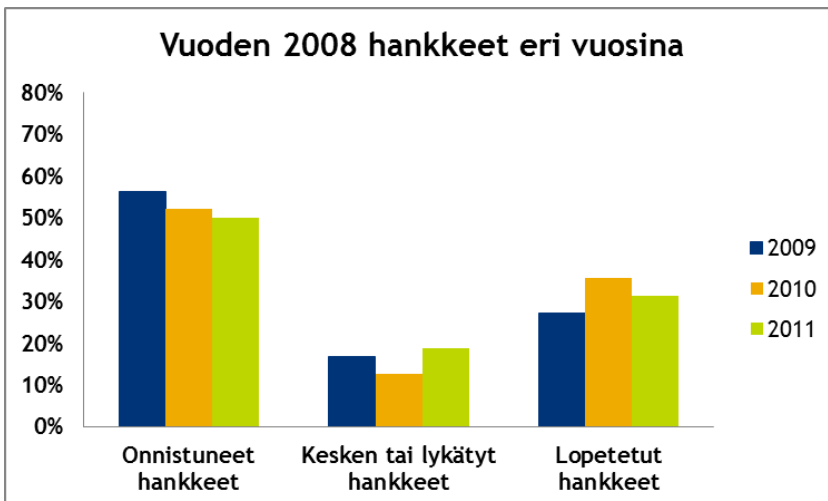

17.2.2017

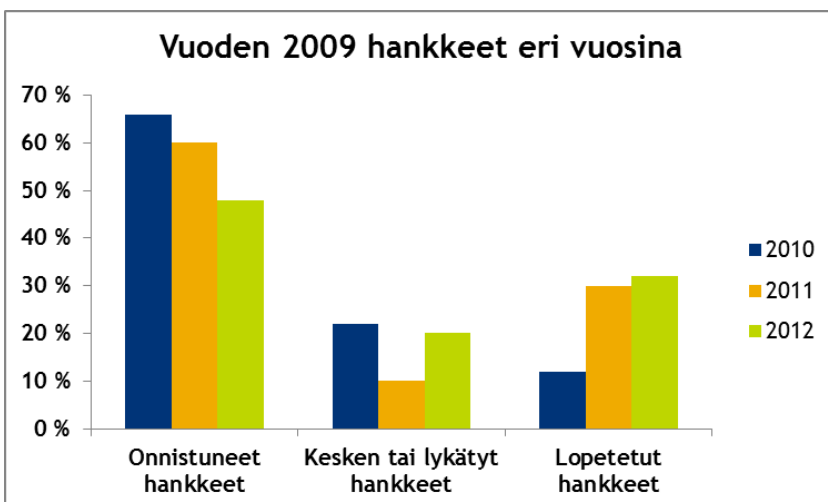
Kuva 4. Vuoden 2007 hankkeiden tilanne eri vuosina

Kuva 5. Vuoden 2008 hankkeiden tilanne eri vuosina

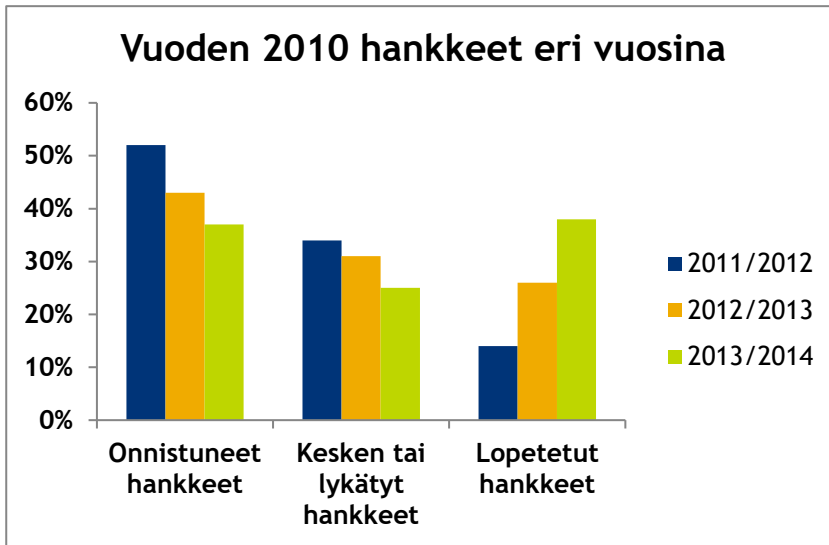

Kuva 6. Vuoden 2009 hankkeiden tilanne eri vuosina

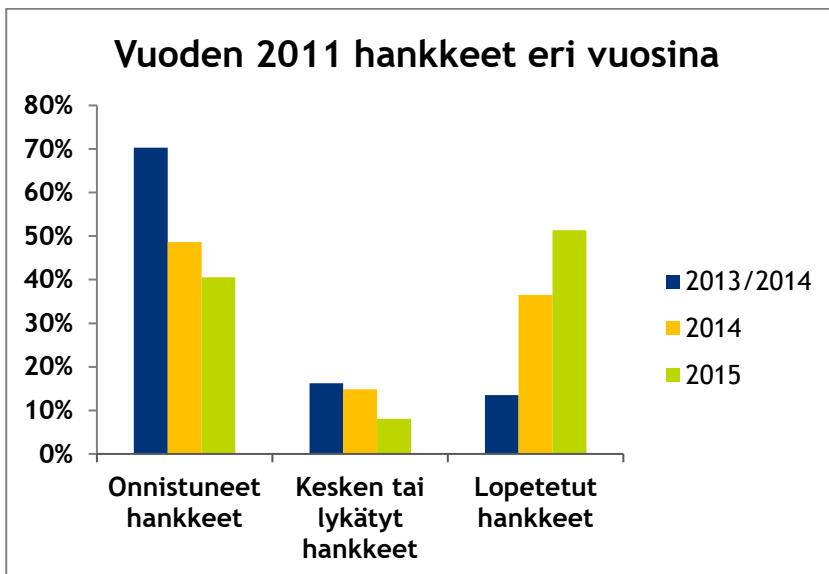

17.2.2017

Kuva 7. Vuoden 2010 hankkeiden tilanne eri vuosina

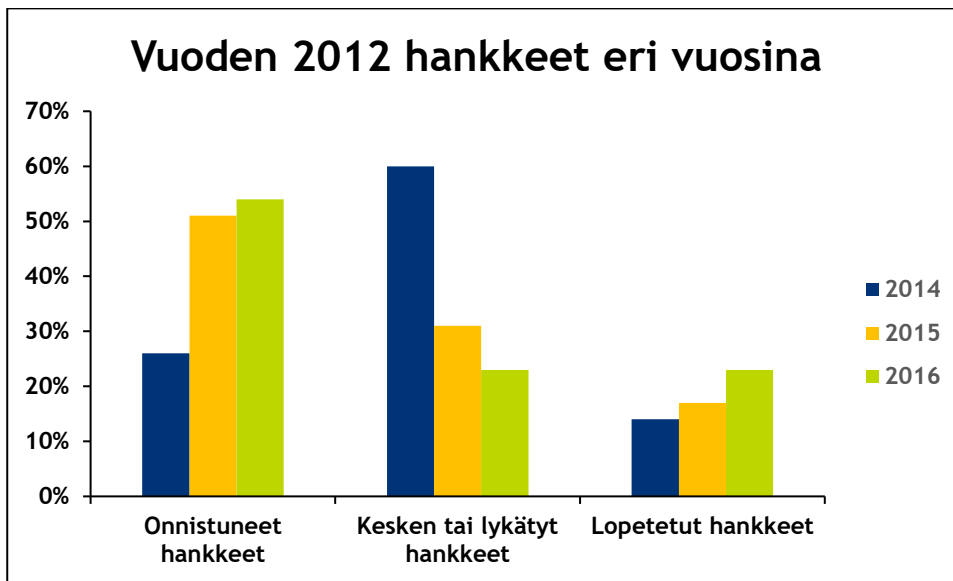

Kuva 8. Vuoden 2011 hankkeiden tilanne eri vuosina

Kuva 9: Vuoden 2012 hankkeiden tilanne eri vuosina

17.2.2017

Taulukko 1. Raportoitujen hankkeiden kohdemaajakauma vuosittain⁶

Vuosi	LDC	LIC	LMIC	UMIC	Yhteensä
2006	2 (11 %)	4 (22 %)	6 (33 %)	6 (33 %)	18
2007	8 (13 %)	19 (32 %)	21 (35 %)	12 (20 %)	60
2008	9 (19 %)	18 (38 %)	16 (33 %)	5 (10 %)	48
2009	6 (12 %)	2 (4 %)	20 (40 %)	22 (44 %)	50
2010	10 (15 %)	13 (20 %)	37 (57 %)	5 (8 %)	65
2011	16 (22 %)	9 (12 %)	37 (50 %)	12 (16 %)	74
2012	8 (23 %)	-	10 (29 %)	17 (49 %)	35
Yhteensä	58 (17 %)	58 (17 %)	131 (37 %)	103 (29 %)	350

⁶ Maksatusta saaneet hankkeet pl. jatkohankkeet